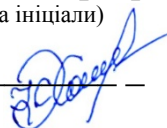


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Кафедра романо-германської філології

Рекомендовано до захисту
Протокол засідання кафедри № _____
Від « ____ » _____ 2025 р.
Завідувач кафедри І.С. Холмогорцева
(прізвище та ініціали)

(підпис)



КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕКСИКАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-
ГО ВАРІАНТУ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ АУДІОВІЗУ-
АЛЬНИХ ТВОРІВ)

Виконавець:

студентка: II курсу магістратури,
групи ІМПЗ-51

Орлова Анна Євгенівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи: Оржицький Ігор
Олександрович

Професор ЗВО, доктор філол. наук

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене
звання)

Підсумкова оцінка:

За національною шкалою:

Кількість балів: _____ 66 _____

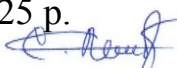
Підпис керівника



Кваліфікаційну магістерську роботу захищено на засіданні Екзаменаційної комісії

Протокол № 2 від «10» грудня 2025 р.

Голова Екзаменаційної комісії



(підпис)

С.О. Лембик

(прізвище та ініціали)

Харків –2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
 РОЗДІЛ 1. ПОХОДЖЕННЯ ЛЕКСИКИ МЕКСИКАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ВАРІАНТУ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ	
1.1 Вплив індіанських мов на мексиканський варіанті іспанської мови.....	6
1.2 Англіцизми в мексиканському національному варіанті іспанської мо- ви	13
 РОЗДІЛ 2. МЕКСИКАНІЗМИ НА ОСНОВІ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ТВОРІВ	
2.1 Особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови на матеріалі серіалів	21
2.2 Особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови на матеріалі пісень	38
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	46

ВСТУП

Мова кожного народу - це не лише засіб спілкування, а й відображення культури народу, відображення його цінностей, історії та інструмент для вираження унікального способу мислити народу, які потім відображається в піснях.

Мексиканський національний варіант іспанської мови дуже відрізняється від кастильської варіанту. В давні часи іспанці завоювали більшу частину Латинської Америки, і завезли свою мову на материки Північна та Південна Америка, внаслідок цього майже всі країни цього регіону мають саме іспанську мову як державну. Але за рахунок того, що у кожній країні є свої культурні особливості, в мові вони також відобразилися, і кожна країна має свої особливості варіанту іспанської мови.

У цьому дослідженні ми прослідкуємо особливості лексики мексиканського національного варіанту іспанської мови на основі аналізу серіалів, фільмів та мексиканської музики.

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що Україна в даний момент налагоджує зв'язки з різними країнами, і знання мексиканського національного варіанту іспанської мови полегшує комунікацію, крім того, в галузі перекладознавства, за рахунок того, що варіант мови в Мексиці відрізняється від мови на Піренейському півострові, це може створювати проблеми в розумінні те перекладі мексиканських текстів для перекладачів. Саме тому ця тема є важливою галуззю для дослідження, адже вивчення особливостей лексики сприяють кращому розумінню оригінального тексту.

Об'єктом цього дослідження є мексиканський національний варіант іспанської мови.

Предметом цього дослідження є лексичні одиниці, характерні для мексиканського національного варіанту іспанської мови та вживані у повсякденному спілкуванні, на прикладі діалогів серіалів і текстів пісень.

Метою цього дослідження є виявити та проаналізувати лексичні одиниці, притаманні мексиканському національному варіанту іспанської мови, у

діалогах серіалів та піснях, та показати їх функціонування у художньому й комунікативному контексті. Для досягнення такої мети, потрібно поставити і розв'язати кілька завдань: визначити лексичні одиниці, які відрізняються від лексичних одиниць кастильського варіанту іспанської мови, простежити використання цих лексичних одиниць у піснях, а також фільмах та серіалах мексиканського походження.

Методи дослідження – використання аудіовізуальних засобів, які відображають усе багатство мексиканського національного іспанської мови. Це найкращий спосіб поринути у мексиканську культуру і більш глибоко відчувати всю різноманітність лексики мексиканського варіанта, а також розібратися, як перекладачу уникнути помилок при перекладі таких текстів.

Адже саме в серіалах використовується саме та мова, яка вживається і в житті, за рахунок цього вивчення мови стає легким і цікавим процесом. Мова повинна вивчатися як цікавий процес, адже зазубрюючи велику кількість слів або вивчаючи тексти, не можна досягти великих результатів, бо мозок починає чинити супротив і навпаки нічого не запам'ятовує. Тому краще, якщо вивчення мови приводить до позитивних емоцій, адже мозок запам'ятовує емоції, і при такому методі вивчення процес перетворюється на щось приємне і приносить задоволення.

Робота складається зі вступу, двох розділів у висновку. У вступі буде розглянуто предмет та об'єкт дослідження, мету дослідження, актуальність, структуру роботи та інше. В першому розділі буде розглянуто погляди науковців стосовно цієї теми, адже роботи інших дослідників відіграють велику роль у процесі вивчення та дослідження цієї теми. В другому розділі буде проведено дослідження на основі одного із серіалів, знятих у Мексиці, для того щоб можна було простежити особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови. Саме цей розділ буде основним у цьому дослідженні, адже саме він буде відображати головну тему цієї наукової роботи, хоча огляд досліджень інших дослідників є не менш важливим.

РОЗДІЛ 1. ПОХОДЖЕННЯ ЛЕКСИКИ МЕКСИКАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ВАРІАНТУ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

1.1 Вплив індіанських мов на мексиканський варіант іспанської мови

Мексиканський національний варіант іспанської мови утворився за допомогою декількох мов. Основою, звичайно, стала іспанська мова, іспанці завезли її при колонізації Латинської Америки, а саме вона з'явилася там у 1521 році, коли колонізатори прибули до міста Теночтітлант (таку назву раніше мало місто Мехіко), але також вплинули англійська мова через близьке розташування країни до США і мови корінних жителів, з яких мексиканці також перейняли досить велику кількість слів. Адже сучасні мексиканці – нащадки тих народів, які заселяли ці землі раніше. В часи колонізації ці мови змішалися з іспанською, а зараз сучасна мова Мексики має дуже багато слів, які насправді походять з мов майя, науатлю та інших місцевих мов.

Хоча іспанська є основною державною мовою в Мексиці станом на зараз, ще 68 місцевих мов мають статус державної, це завдяки тому, що проводяться заходи щодо збереження індіанських мов на території крах. “La Ley General de Derechos Lingüísticos de los Pueblos Indígenas, publicada el 13 de marzo de 2003, tiene por objeto regular el reconocimiento y protección de los derechos lingüísticos individuales, y colectivos de los pueblos y comunidades indígenas, así como la promoción del uso y del desarrollo de las lenguas indígenas, además reconoce a las lenguas indígenas y al español como lenguas nacionales por su origen histórico, y tienen la misma validez en su territorio, y contexto en que se hablen.» (загальний закон про мовні права корінних народів», опублікований 13 березня 2003 року, має на меті регулювати визнання та захист мовних прав як окремих осіб, так і колективів корінних народів і спільнот, а також сприяти використанню та розвитку мов корінних народів) [6, с. 423]. Від цих мов, особливо від мови ацтеків, пішло дуже багато географічних назв, в також такі слова як chocolate (chocolātl), tomate (tomatl), aguacate (aguacātl) та інші.

Ось що пише відомий дослідник Лопе Бланч щодо впливу індіанських мов на сучасну іспанську: “Por lo que respecta a su origen, la inmensa mayoría de los indigenismos procede del náhuatl. Prácticamente ésta es la única lengua prehispánica de México que ha enriquecido el vocabulario usual en la capital. Los préstamos debidos a las demás lenguas indígenas son insignificantes. Del maya, lengua que sigue en importancia al náhuatl, pueden derivarse seis o siete voces (“cenote”, “henequén”, “maquech”, “papazul”, “pibil” y “salbuté”). Al tarasco pertenecen “charol”, “huarache” y “uchepo”. Del otomí no hemos recogido más que “naco”. Del zapoteco, “guelaguetza”. Y “guare” suele considerarse palabra de origen cahita” (що стосується їхнього походження, то величезна більшість індігенізмів походить із науатлю. Практично це єдина доколумбова мова Мексики, яка збагачує повсякденний словниковий запас у столиці. Запозичення з інших індіанських мов є незначними. З мови майя, що за значенням поступається лише науатлю, походять шість або сім слів (“cenote”, “henequén”, “maquech”, “papazul”, “pibil” та “salbute”). До тараско належать “charol”, “huarache” та “uchepo”. З отомі ми зафіксували лише “naco”. З сапотекської — “guelaguetza”. А “guare” зазвичай вважається словом, яке походить із каїтської) [Lope Blanch, с.400]

Він вважає, що насправді мексиканці в сучасній іспанській мові зберегли дійсно маленьку кількість іспанських слів, аргументуючи це тим, що ця лексика обмежується назвами флори фауни, та їжі, хоча в “Diccionario del español de México” було включено досить велику кількість слів, які в походять саме із науатлю, і хоча в більшості вони справді означають назви тварин рослин, та продуктів споживання, а також інших понять, пов’язаних з їжею та харчуванням, але таких слів досить багато, і це тільки ті, які походять з мови ацтеків, не враховуючи слів, які беруть свої корені з інших мов, хоча слів які походять з науатлю найбільше в мексиканському національному варіанті іспанської мови, інші мови також відіграють маю роль в формуванні сучасної іспанської мови, але значно менше. Тому було б не зовсім правильно вважати, що мови корінних народів Мексики не дуже вплинули на іспанську мову того регіону,

навпаки, багато слів сучасного мексиканського національного варіанту іспанської мови мали свій початок в мовах, які використовували мешканці тих земель ще до того, як європейці відкрили ці території та колонізували їх.

Взагалі, науатль і досі існує, але вже не є мовою великої імперії, бо більшість носіїв або загинули, або перейшли на іспанську. Тому їх використання значно зменшилося, але мова все ще вживається корінними народами тих земель, передаючись з покоління в покоління, зберігаючи традиційні знання, легенди, пісні та ритуали, що відображають унікальний світогляд цих спільнот. Сьогодні науатль викладають у деяких школах і університетах Мексики, а також використовують у культурних проєктах і ЗМІ, щоб відродити інтерес до цієї мови. Вона стала важливою частиною ідентичності нащадків ацтеків і символом збереження їхнього історичного спадку.

Приблизна кількість носіїв науатлю станом на зараз – близько 1,5 млн. Особливо вона розповсюджена на території штатів Пуебла, Веракрус та Ідальго, хоча насправді носії є в 15 штатах країни із 31: Пуебла, Ідальго, Веракрус, Сан-Луїс-Потосі, Оахака, Коліма, Дуранго, Герреро, Халіско, Мічоакан, Морелос, Наяріт, Табаско, Тласкала, штат Мехіко та Мехіко. Особливо багато носіїв науатлю знаходяться в селах та на побережжі Мексиканської затоки. Крім Мексики, в якій науатль є офіційною мовою разом з іспанською та ще 68 міндіанськими мовами, мова ацтеків також використовується в Сальвадорі, Гватемалі, Нікарагуа і Сполучених Штатах Америки. Ця мова була рідною для багатьох народів, які століттями заселяли території сучасної Мексики до початку колонізації, і саме вона зберегла у своїх словах, граматиці та виразах величезну частину історії, світогляду та традицій ацтекської цивілізації. У наші дні науатль продовжує існувати як живий мовний та культурний скарб, який відображає багатогранну спадщину Мексики, її національну ідентичність та глибокий зв'язок людей з землею, природою та минулими поколіннями. “El náhuatl actual es una lengua dinámica que posee adjetivos, adverbios, verbos con sus respectivas conjugaciones, figuras retóricas y todo lo necesario para comunicar realidades en cualquier contexto, con léxicos amplios que varían de región a región

dependiendo de las condiciones espaciales, sociales y culturales donde se habla” (Сучасна мова науатль — це динамічна мова, яка має прикметники, прислівники, дієслова зі своїми відповідними відмінками, риторичні фігури та все необхідне для передачі реалій у будь-якому контексті, з широким словниковим запасом, що варіюється від регіону до регіону залежно від просторових, соціальних та культурних умов, у яких нею говорять) [11].

Деякі слова, які походять із мови ацтеків невідомі навіть самим мексиканцям і досі. До таких належа *pascle* (іспанський мох — назва рослини), *yagual* (валик), *pizote* (коати), *cuitla* (бруд), *zontle* (сонте - одиниця рахунку). Є слова, які не є відомими всім, але мала частина населення все-таки знає, що вони означають. Сюди відносяться такі слова як *colote* (сховище для кукурудзи), *асосіл* (лангуст), *агуанте* (колючка) *јілотіар* (дозрівати) і т. д. Слова, які відомі більшій частині населення: *tiza* (крейда), *ауате* (айяте - тканина), *ајолоте* (мексиканська амфібія), *есамолес* (смажені яйця мурах), *тапаче* (американський борсук), та інші. До найпопулярніших слів відносять відомі слова *соуоте* (койот), *суате* (друг), *чиле* (чили), *елоте* (кукурудзяне лущиння), *жітомате* (помідор), *порал* (різновид кактусу), *моуоте* (комар), *міпра* (кукурудзяне поле) та інші.

Що стосується, прикметників, які з’явилися в мексиканській іспанській з мови ацтеків, то вони розширили своє значення, тобто набули іншого значення, наприклад, *самоте*, слово яке в науатлі означало “фрукт, який росте на корені”, в Мексиці зараз означає “дурний або упертий”. В випадку з дієсловами, їх не дуже багато і вони виражають нові дії, яких не було раніше: *tatemar*, *перепар*, кайтоконіми *chamuscar*, *арарачар*. Ось що говорить про такі запозичення Елена Гарсія Фрайзер: “*Ной en día en México muchos de los nahuatlismos presentados son indigenismos pasivos, algunos se encuentran en la lengua hablada y como tal son usados más bien esporádicamente, otros en la lengua escrita como parte de un estilo de escritura o en los libros de texto, y otros, aunque se conoce su significado, no pertenecen al uso ñéxico del hablante. A pesar del paso del*

tiempo y de la unidad lingüística urbana, los préstamos del náhuatl sobrevivirán en el español mexicano en las comunidades monolingües y bilingües todavía existentes, en los libros de texto, en textos literarios, en esas frases chuscas con tanto sabor mexicano, en sus ricos y tan bien nombrados “antojitos mexicanos” (comida) y en las zonas rurales donde los nahuatlismos todavía representan una realidad lingüística” (сьогодні в Мексиці багато науатлізмів є пасивними індихенізмами: деякі зустрічаються в усному мовленні й використовуються скоріше епізодично, інші — у письмовій мові як частина стилю письма або в підручниках, а ще інші, хоч і відоме їхнє значення, не входять до активного словника мовця. Незважаючи на плин часу та єдність міської мови, запозичення з науатлю продовжуватимуть існувати в мексиканській іспанській мові у монолінгвальних і двомовних спільнотах, що ще існують, у підручниках, у художніх текстах, у тих жартівливих висловах із справжнім мексиканським колоритом, у їхніх багатих і так добре названих “antojitos mexicanos” (стравах), а також у сільських районах, де науатлізми досі є реальною мовною практикою) [5, с. 85].

Помітно, що найбільше слів, запозичених в мексиканський національний варіант іспанської мови з науатлю становлять іменники, в якщо точніше, то назви рослин, потім йдуть назви тварин та топоніми. Що стосується топонімів, то з мови ацтеків пішли такі назви як Оахака, Мічоакан, Кульякан, Акапулько, Гуахака, Істакалько, Куахімальпа. До речі, деякі також мають походження із мови ацтеків, а саме ті, які мають суфікс -ес- (від науатль – есá-tl): azteco, chiapaneco. Chichimeco, guatemalteco, yucateco, tamaulipeco, tolteca. “Esta interpretación se ve apoyada además por el hecho de que en otras áreas geográficas del dominio hispánico, donde no influye dicha lengua indígena, no hay gentilicios así formados” (ця інтерпретація також підтверджується фактом, що в інших географічних регіонах іспаномовного світу, де ця індіанська мова не впливала, подібних етронімів не існує). Давала Гарібі, каже що на даний момент немає такої сімейної розмови в Мексиці, де б не було використано хоча б кількох слів з ацтецьким походженням, причому, ймовірноше,

мексиканець не помітить цього, бо вже звик використовувати слова, які походять з мови науатль.

Науатль був лише однією із мов, які вплинули на формування сучасного мексиканського національного варіанту іспанської мови, але існували також і інші корінні народи, які передали в спадок свою мову, наприклад, майя. Ця культура розвивалася на територіях сучасної Гватемали, Белізу, Сальвадору, Гондурасу, та в Мексиці, в особливості в штатах Табаско, Чіпас та на півострові Юкатан. Мова майя належить до майянської мовної родини, однієї з найдавніших у Америці, з історією понад 4000 років. Хоча деякі пов'язують її з цивілізацією ольмеків, докази свідчать про те, що вона виникла на території майя, що охоплює сучасний південь Мексики та Гватемали. Ця мова також принесла свій внесок в мексиканський національний варіант іспанської мови, і хоча в більшості слова, які мають походження із культури майя використовуються саме на півострові Юкатан та в тих регіонах, де ця мова була поширена, але є деякі слова, які використовуються на території всієї Мексики та за її межами, наприклад, слово «chocolate», хоча і має свої корені з мов ацтеків, але в науатль воно прийшло сама від слова «chocolhaa», з мови майя. Достатньо довгий час вважалося, що слово «сасао» походить з науатлю, але вченим довелося прийняти той факт, що це слово пішло з майя. Доказом цьому є те, що какао – це рослина, яка росте в тропіках, а не в центральній частині Мезоамерики. Єдине дієслово, що з'явилося в словниках іспанської мови через культуру майя на Юкатані, це дієслово «anolar», що означає «гоет, чупар». А слово «chamaco» походить від слів «chan», що означає «маленький» та «таак», що означає «людина». Серед інших слів, які походять із мови народу майя модно віднести такі слова «як слово «cigarro» та всі похідні від нього слова («cigarrillo», «cigarrera», «cigarrería»), та слово «cenote», яке Королівська академія іспанської мови визначає як «depósito de agua manantial generalmente a alguna profundidad». До речі, кантокоїм від штату Кампече, «самоечано», має те ж саме походження, хоча в сучасній мові має і інше значення. “ Ahora,

según el diccionario de la lengua española, «campechano» significa «afable, sencillo, que no muestra interés alguno por las ceremonias y formulismos», que proviene del mismo gentilicio y que es como se definen a si mismos los oriundos de Campeche” (тепер, згідно з тлумачним словником іспанської мови, «campechano» означає «привітний, простий, той, хто не надає значення церемоніям і формальностям», і походить від того ж етноніму, яким самі себе визначають жителі Кампече) [12].

На півострові Юкатан взагалі говорять особливим діалектом іспанської мови. Ось що сказав Фернандо Еспехо Мендес щодо цього варіанту мови: “En Yucatán se habla de una manera distinta. El habla de los yucatecos ha sido objeto de los más acuciosos estudios. Es una lengua propia, con características peculiares y con personalidad única. Es indudablemente, el resultado de la fuerza, de la terca permanencia del substrato indígena (...), la lengua maya, en un claro mestizaje con la castellana, ya de suyo afectada en su recorrido de conquista americana, de coloridas y transformadoras influencias —caribismos, nahuatlismos— a más de una infinidad de términos olorosos a brea y a mar” (на Юкатані говорять інакше. Мова юкатеків стала об’єктом найретельніших досліджень. Це власна мова з особливими рисами та унікальною індивідуальністю. Вона безсумнівно є результатом сили та впертої тривалості індіанського субстрату — мови майя — у чіткому змішанні з кастильською, яка сама по собі за часів завоювання Америки зазнала впливу яскравих і трансформуючих впливів — карибізмів, науатлізмів — а також безлічі термінів із ароматом смоли та моря) [24]. Причинами цього стало, по-перше, те, що цей півострів в часи, коли європейці намагались колонізувати Мексику, був ізольований і туди було складніше дістатися, адже великі річки, які вразали у Мексиканську затоку, та джунглі, які знаходилися на території штату Чіapas, тому в той час Юкатан мав більше контакту з Кубою або з американськими штатами Луїзіана чи Флорида, ніж основною частиною Мексики, а по-друге культура майя мала особливий вплив саме і цьому регіоні, бо саме тут вона найбільше розвивалася. Ось деякі з прикладів слів, які використовуються на півострові Юкатан: *push* (розчавити), *chichí* (бабуся),

chocó (гарячий), «pojoch» (великий), mulix (кучерявий (про волосся)) і т. д. Звичайно, що на півострові також використовуються такі слова-мексиканізми, які використовуються також в інших регіонах країни, такі як «alberca» замість «piscina» (басейн); «güego» замість «gubio» (блондин); «padre» замість «bueno» (гарний); «padrísimo» в значенні «buenísimo» (гарно); «pinche» замість «maldito» (проклятий; «meo», що означає «el mismo» (він же), але також є відмінності від мови інших частин Мексики. Наприклад, якщо на всій території країни говорять «perilla», то на півострові вживають слово «tuturiche» (ячмінь), замість «luciernága» на Юкатані використовують «cusaуа» (світлячок), замість «papalote» - «paragaуо» (папуга). Адже крім мови майя, хоча вона має особливе значення в формуванні діалекту, який вживається на території півострову, але свій внесок також внесли такі мови як мова народу таїно, яка була широко розповсюджена в регіонах біля Карибського моря, кастильська іспанська (південь Іспанії), деякі риси цей регіон також перейняв від кубинського варіанту через колоніальну торгівлю, а також науатль мав вплив на мову, але в незначній кількості, і все ж таки майя була провідною культурою на півострові Юкатан.

1.2 Англiцизми в мексиканському національному варіанті іспанської мови

Іспанська мова - одна з найпоширеніших мов у світі за кількістю носіїв, які використовують її як рідну. Адже іспанська мова – це не тільки Іспанія, а також і країни Латинської Америки, такі як Мексика, Перу, Аргентина і т. д., а також одна країна в Африці, яка також має іспанську мову як офіційну мову поряд із португальською, хоча жителі також говорять місцевими мовами. Так сталося через те, що Екваторіальна Гвінея в 1778 році перейшла з рук Португалії до володінь Іспанії, а пізніше, Іспанія поєднала ще одну частину країни. В 1963 році Екваторіальна Гвінея стала незалежною від Іспанії, але іспанська, так само як, до речі, і португальська мова, закріпилися як державні мови країни. І кожен із варіантів мови, хоча це одна й та сама мова, має свої особливості як у фонетиці, так і в лексиці та граматиці. Адже кожен народ має

свою культуру, а вона тісно пов'язана з мовою, саме через культуру кожної країни сталися такі великі зміни в мові. Наприклад, іспанці більше використовують час *peretérito perfecto*, тоді як латиноамериканці в більшості випадків використовують *peretérito indefinido*. І таких змін насправді дуже багато. В цьому дослідженні буде зроблено акцент на мексиканському національному варіанті іспанської мови. Його вивчали досить багато дослідників, зокрема було проаналізовано фонетику, морфологію, синтаксис та лексику, але саме в цій роботі буде зосереджено увагу на лексикології. Лексика мексиканського національного варіанту іспанської мови значно відрізняється від національного варіанту Іспанії, адже мова еволюціонує, але в Латинській Америці цей процес більш повільний. Це зумовлює відмінність у використанні лексичних одиниць. Однією з причин відмінності національних варіантів іспанської мови є англіцизми. «Мова у північних районах Мексики відрізняється насамперед інтонаціями, що й створило йому репутацію північного акценту. Крім того, загальна межа Мексики зі Сполученими Штатами протяжністю 2500 км, безсумнівно, стала фактором, сприятливим для взаємовпливу іспанської та англійської мов. Щороку велика кількість американських і канадських туристів приїжджає до Мексики, а сотні тисяч мексиканців виїжджають в США. Багато слів, запозичені з англійської мови, використовуються не тільки в Латинській Америці, а й у Іспанії, наприклад: *filmar, beisbol, club, sóctel, líder, cheque, sandwich* тощо, але в мексиканському іспанському вживаються й інші англіцизми, що не використовуються ні в інших латиноамериканських країнах, ні в Іспанії. Це такі слова, як: *bye, ok, nice, cool, checar, hobby, folder, overol, suéter, réferi, lonchería, closet* і т.д.» [2, с. 29-30]. В цьому дослідженні показано як пов'язані англійська мова Сполучених штатів Америки та мексиканський національний варіант іспанської мови. Оскільки країни межують одна з одною, то, звичайно, мови також змішуються, в результаті в Мексиці посеред власне іспанських слів використовуються англіцизми, в той час як у США в деяких штатах дуже широко використовується іспанська мова. Наприклад, у штаті Нью-Мексико вона навіть є офіційною поряд із англійською, в штатах

Каліфорнія, Техас та Флорида іспанська мова хоча й не є офіційною, але використовується дуже часто. Наприклад, в той час як іспанці говорять *rentalón corto*, мексиканці піддалися впливу Сполучених Штатів Америки, та використовують *short* для позначення одного і того ж предмету. І таких прикладів ще дуже багато. Наприклад, *rentar* замість *alquilar*, *checar* замість *investigar* та інші.

В іспанській мові є три способи використання англійської мови для утворення іспанських слів. Наприклад, перенесення правил формування іспанського дієслова на англійські лексичні одиниці. Це трапляється коли за основу беруть англійське дієслово, а закінчення замінюють на іспанське. «Наприклад, англійське дієслово «to park» перетворюється в «parquear» замість іспанського «estacionar», «to enjoy» змінюється до «enjoyar», «to shop» трансформується в «chorear». Англійські іменники та прикметники теж видозмінюються під впливом іспанських орфографічних, морфологічних і фонетичних правил. Наприклад, спангліш має слова «marqueta» (від «market»), «rufo» (від «roof»), «carro» (від «car»), «computadora» (від «computer»), «filme» (від «film»), «hamburguesa» (від «hamburger») тощо» [3, с.138]. Іншим способом творення іспанських слів є використання англійських слів такими якими вони є в мові походження. Також існують слова, які перекладаються з іспанської не так, як їхні відповідники з англійської мови. Наприклад, «aplicación» бере своє значення з англійської, де «application» – заява, тоді як іспанською це слово означає «застосування». «Éxito» запозичує сенс англійського «exit» (вихід), а не іспанського «успіх». «Grosería» в спангліш має значення англійського «grocery» (бакалія) замість іспанського «грубість». «Carpeta» означає «carpet» (килим), а не «папка для паперів» як в іспанській мові. Насправді в іспанській мові, звичайно, є свої відповідники для позначення того чи іншого поняття. Але не дивлячись на це, використання лексики англійського походження досить велике. Наприклад, дуже часто мексиканці використовують англійське

слово «cool» в значенні іспанського «genial», а замість іспанського слова «almuerzo» використовують слово «lunch».

Дуже багато вчених філологів, які займаються вивченням мексиканського національного варіанту іспанської мови, схвильовані зловживанням англійських лексичних одиниць та термінів, адже цей вплив зумовлений політичними відносинами між країнами. Хоча, наприклад, Лопе Бланч у своїй статті говорить наступне: «Мексика — країна надмірно заражена англійською мовою. Будучи сусідом із США, вона має кордон із ними, протяжністю понад 2500 км. Вона підтримує тісні економічні відносини зі своїм могутнім сусідом. Вона приймає щороку значну кількість американських туристів, а сотні тисяч мексиканців їдуть тимчасово працювати до США. Англійська мова найбільш вивчена іноземна мова в Мексиці. ... Тим не менш, цілком можливо, що іспанська мова Мексики не відрізняється в цьому відношенні від інших країн, що набагато більше віддалених географічно, історично і політично від Сполучених Штатів» І саме Лопе Бланч розділив всі існуючі англіцизми, які використовуються в Мексиці, на декілька категорій. До першої категорії відносяться англіцизми, які використовуються в повсякденному житті. Сюди включають такі слова як beisbol, champú, emergencia, fútbol, gol, líder, і т.д. Інша група – це лексичні одиниці, які використовуються дуже часто, наприклад, bar, bistec, shorts, та інші. До слів середньої вживаності входять такі слова як túnel, manager, bsm, і т. д. Інші дві групи включають в себе слова, які використовуються дуже рідко, сюди можна віднести билет, blazer, lonch, mofle, ofside, standar, stewardess, stop, tándem, bartender, comics, game, gorra de golf, locker, magazine, pull-over, rosbif Багато слів, запозичених з англійської мови, є поняттями, пов'язаними зі спортом, інша частина пов'язана з технологіями, а інша використовується для позначення одягу та їжі. Але слід також зазначити, що є лексичні одиниці, які запозичені з англійської мови, які не використовуються в Мексиці, але є нормою для Іспанії та інших іспаномовних країн, наприклад clown (payaso), bacon (tocino), espíquer (locutor), shut (tiro, disparo), water (excusado), autostop (aven-tón), aparcar / parquear (estacionar), та інші. Це пов'язано з тим, що Іспанія була

одною із могутніх країн Європи і намагалася налагодити політичні зв'язки з Англією, що призвело до появи англійської лексики в іспанській мові на Піренейському півострові.

В 2023 році Рачеле Марія Фіоріті провела дослідження, в якому досліджувала використання англіцизмів в Мексиці, а саме в містах Мехіко та Монтеррей. Вона досліджувала залежність кількості слів англійського походження в залежності від міста походження, віку, статі, соціального класу та рівня володіння англійською мовою. Першою гіпотезою було те, що жителі півночі використовують більше англійських слів, ніж жителі центру країни. Ця гіпотеза підтвердилася, бо, дійсно, жителі Монтеррей в своїй мові використовували більше іноземних слів в такому вигляді як вони були в англійській мові, в той час як жителі самого міста Мехіко, хоча також використовували англійські слова, але вони або вимовляли їх на іспанський манер, або взагалі писали ці слова іспанською мовою. А також вони надавали перевагу іспанському варіанту, тобто дуже часто обирали іспанський переклад того чи іншого слова. [4, с.51].

Щодо статі, гіпотеза того, що мова жінок більш пронизана англіцизмами, ніж мова чоловіків була спростованою, бо різниця між використанням англіцизмів в мові в залежності від статі становила всього 3,5% на користь жінок, тому вона не відіграє дуже важливої ролі.

А от вік жителів, навпаки, став важливим показником, бо переважна кількість англіцизмів спостерігалася в мові людей від 20 до 30 років, тобто молодь стала лідером за використанням слів іншомовного походження. Це пов'язано з тим, що вони часто використовують англіцизми саме в письмовій мові в соціальних мережах та месенджерах, таких як WhatsApp, Telegram, Instagram та інші. Деякі з цих виразів використовуються в контексті жарту, і дуже часто асоціюються з молодіжним сленгом. В той же час більшість людей після 45 років просто не розуміли значення цих слів.

Одним із найвпливовіших факторів був соціальний клас. Було помічено, що люди вищого класу надають перевагу чисто англійським словам, в той час як нижчий клас більше використовує іспанський переклад, наприклад, *comida rápida* замість англійського *fast food*, а також адаптують вимову і написання під правила своєї рідної мови.

Що стосується рівня володіння англійською мовою, то тут дослідницю здивувало те, що люди з високим рівнем використовували приблизно таку ж саму кількість англіцизмів є, що й люди з середнім рівнем. Ті, хто мали низький рівень володіння мовою, в своєму словниковому запасі мали меншу кількість англійських слів. Також було помічено, що ті, хто мають середній рівень володіння англійською мовою, частину слів використовують в їх оригінальному варіанті, а частину використовують вже в іспанському варіанті [4, с.52].

Завданням цього дослідження було підтвердити або спростувати те, що на півночі люди більше використовують англіцизми, ніж в центральному регіоні Мексики. Цю тезу було підтверджено, спираючись на дані, отримані за допомогою цього дослідження. Ось деякі спостереження самої дослідниці: “La primera observación que derivamos de ellas es la diferenciación del contexto de uso para algunas parejas de términos. En particular, algunos hablantes (de sexo masculino) han señalado que en los casos de *team/equipo*, *sorry/perdón*, y *gay/homosexual*, el término inglés tiene un uso restringido a la conversación con los amigos, mientras que en familia se prefiere el equivalente español. Por otra parte, las dos mujeres de la capital, de grupos de edad 2 y 3, han declarado que algunos anglicismos presentes en el cuestionario (por ejemplo, *team*, *loser*, o las siglas) los usan solo con sus hijos, todos menores de 30 años. De la misma manera, ha sido recurrente entre los entrevistados la referencia a la dimensión del juego: anglicismos como *plis* (por favor), *ser un forever (alone)* (ser un solitario por siempre), *tener un crush* (tener una fijación) o *mandar alguien a la Burger* (echar o insultar a alguien), han sido vinculados por los hablantes con un contexto irónico o de juego. Otros anglicismos se han asociado con el género femenino: es el caso de *tener un crush*, o de *plis*. Este último, de hecho, ha sido descrito por una informante mujer como más enfático que

su correspondiente por favor” (першим спостереженням, яке ми можемо зробити на основі цих даних, є диференціація контексту використання для деяких пар термінів. Зокрема, деякі респонденти чоловічої статі зазначали, що у випадках *team/equipo*, *sorry/perdón* та *gay/homosexual* англійський термін обмежений використанням в розмові з друзями, тоді як у сімейному колі надають перевагу іспанському еквіваленту. З іншого боку, дві жінки з столиці, з груп віку 2 і 3, заявили, що деякі англіцизми, наявні в анкеті (наприклад, *team*, *loser* або абревіатури), вони використовують лише зі своїми дітьми, молодшим за 30 років. Також респонденти неодноразово звертали увагу на ігровий аспект: англіцизми на кшталт *plis* (будь ласка), *ser un forever (alone)* (бути вічним одинаком), *tener un crush* (мати закоханість) або *mandar alguien a la Burger* (вигнати або образити когось) асоціюються з іронічним або ігровим контекстом. Деякі англіцизми пов’язують із жіночим гендером: це випадок *tener un crush* або *plis*. Останній, зокрема, одна з респонденток-жінок описала як більш емоційно пзабарвлений, ніж його іспанський відповідник “por favor”) [4, с.53].

Така різниця в кількості англіцизмів, які використовуються на півночі Мексики і в центральних штатах країни зумовлена тим, що північні штати знаходяться ближче до Сполучених Штатів Америки, і тому в той час як мова іспанська мова Мексики, безумовно, дуже впливає на мову південних штатів США, так і американський варіант англійської мови має вплив на іспанську в північних штатах Мексики.

Взагалі, цей процес запозичення слів з англійської збагачує мову, цей процес постійний і ніколи не зупиняється. Ось приклади ще деяких слів та виразів, запозичених з англійської мови: *rípiris (nais)*: *María se cree muy rípiris nais con esos guantes*; *El restaurante en el que trabajo es bien rípiris nais*. Ця фраза в мексиканському варіанті означає людину, яка є елегантною. В Словнику іспанської мови Мексики значенні слова *nais*, яке, звичайно, є іспанізованим

варіантом англійського слова *nice*, подається так: “*cuyas maneras o gustos forman parte del comportamiento de una élite social*”. [13].

Слово *bistec*, яке є досить популярним, насправді походить від англійського *beef steak*, яке з англійської дослівно перекладається як стейк із яловичини.

Іншими прикладами є такі слова як *furiláis*, *overol*, *muñeca de sololoy*, *poquear*, *clóset* (замість іспанського *armario*), *brunch*, *cash*, *sale*, *streaming* та інші.

Отже, можна зробити висновок, що в Мексиці англіцизми дуже популярні, при цьому популярними є і ті слова, які використовуються такими, якими вони є в англійській мові, але також мексиканці, до речі, як і іспанці, намагаються зменшити вплив англійської мови на іспанську, тому або транслітерують англійські слова, які, звичайно, з'явилися в мові через мову США, або взагалі перекладають на іспанську і так, що іноді неможливо здогадатися, що слово походить з англійської мови. На півночі використання англійської мови є більш поширеним, в той час як центр і південь все ж таки мають меншу кількість англіцизмів у вжитку. Крім того, англіцизми є більш популярними у жінок, хоча ця різниця не є дуже великою. Більшість англійської лексики використовується саме молоддю, в контексті соціальних мереж, такі слова дуже часто використовуються в текстових повідомленнях, є навіть така лексика, яку вже не розуміють люди більш старшого віку, після 45 років. Вживання англіцизмів є більш частим у людей, які мають середній або високий рівень володіння англійською мовою, але зустрічаються і в мові людей з нижчим рівнем. Також впливає і рівень соціального класу, англіцизми частіше зустрічаються в мові людей середнього та вищого класів.

Розділ 2. МЕКСИКАНІЗМИ НА ОСНОВІ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ТВОРІВ

2.1 Особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови на матеріалі серіалів

Мексиканські серіали – одні з найкращих у світі, Мексику як одну із країн, які займаються зйомкою та виробництвом серіалів знають майже всі. Саме Мексика є країною-виробником таких серіалів як «Багаті теж плачуть», «Дика троянда», «Марімар», «Узурпаторка» та інші всім відомі роботи мексиканського кінематографу. Мексиканські серіали – це світ емоцій, вони драматичні, з заплутаним сюжетом, для деяких це світ дитинства, адже дуже багато робіт мексиканських режисерів були перекладені на різні мови світу і мали великий успіх. Дивлячись серіали, всі переживали разом з персонажами, відчували то радість, то сум. Цікаво те, що в мексиканських серіалах зазвичай не ідеалізовані герої, в вони відображають реальну культуру країни, де кожен

з героїв має сильні сторони характеру, та недоліки, і саме це зацікавило глядачів.

Саме за допомогою серіалів можна дослідити особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови, адже саме тут мова персонажів схожа на те, як мексиканці спілкуються в реальному житті. Взагалі, краще дивитися серіали не в дубляжі, а в оригіналі. Так серіали стають не лише розважальним продуктом, але й цінним матеріалом для вивчення особливостей мови, а також культури, дають можливість спостерігати за використанням лексичних засобів, та проводити дослідження на їх основі. Адже саме тут можна почути і особливості мови в місті, в місцевих селах, в також почути сленг, помітити як розмовляють старші люди та яку лексику використовують, і, навпаки, дослідити мову сьогоденної молоді на тих територіях.

Для цього дослідження за основу було взято роботу мексиканської компанії Televisa, яка є однією із найвідоміших компаній, які займаються створенням серіалів, 2013 року випуску, «Буря» (оригінальна назва на іспанській мові – «Tempestad»). Серіал розповідає про кохання двох людей з різних світів. Марина Реверте — городянка, яка після втрати роботи переїжджає до маленького рибальського містечка і стає керуючою консервного заводу. Там вона знайомиться з відважним морським капітаном Даміаном Фабре. Хоча вони дуже різні, між ними виникає справжнє кохання.

Ось уривок із першої серії:

— ¿Qué pasa?

— ¡Señorita, abusó de mí, abusó de mí!

— ¡Ven conmigo de inmediato! Tranquila.

— ¡No! Vicario, tenga a la mano el número la policía.

— De inmediato, señorita Marina. [31, 1.49-2.43].

— Що трапилося?

— Пані, він згвалтував мене, згвалтував мене!

— Негайно ходімо зі мною! Спокійно.

— Ні! Офіцер, майте під рукою номер поліції.

— Негайно, пані Марино.

Однією із відмінностей мексиканського національного варіанту іспанської мови, поміченою в цьому уривку, є вживання слова «señorita». В Іспанії поступово перестають використовувати слово «señorita», з'являється тенденція щодо використання звернення «señora» незалежно від віку чи сімейного стану жінки, в той час як в Мексиці це звернення використовується дуже активно і досі. Так сталося через те що в Іспанії зараз продовжується боротьба за права жінок, і те, що вже заміжніх жінок зверталися «señora», а до незаміжніх – «señorita», стало вважатися дискримінацією за сімейним статусом. Це слово поки що присутнє в словниках, але тенденція на те, щоб зменшити вживання цього слова вже існує, бо Королівська Академія іспанської мови (RAE) хоча поки що і не прибрала це слово із словників, але в Нову Граматику 2009 року включила те, що такий розподіл жінок за їх соціальним статусом є дискримінацією, бо такого розподілу немає серед чоловіків.

В Мексиці, на відміну від Іспанії, ці слова використовуються в залежності від віку. Дівчину від 15 до 30 років скоріше будуть називати «señorita», а жінку після 40 років, незалежно від їх сімейного положення називатимуть «señora». Для мексиканської жінки може бути навіть образливо, якщо її назвуть «señora».

Ще однією особливістю лексики національного варіанту іспанської мови, на основі мови цього серіалу є вживання слова «celular» замість іспанського «teléfono móvil»: «Conseguí el numero del celular de Marina Reverte» (я дістав мобільний номер Марини Реверте) [31, 13.30]. Це слово походить від слова «célula» («клітина») і використовується на території Мексики, в той час як в Іспанії в цьому значенні використовують слово «móvil».

“Sí, me acuerdo perfectamente del último administrador. Era un... luego casi todos se renuncian” (Так, я дуже добре пам'ятаю останнього адміністратора. Він

був... потім майже всі не звільнилися) [32, 12.35]. В цьому фрагменті відображена ще одна різниця між іспанським та мексиканським національним варіантом. Слово “renunciar” в Мексиці зазвичай використовується в значенні “звільнитися з роботи”, в той час як в Іспанії воно означає “відмовлятися від чогось” а в значенні “звільнити з роботи” більше вживається слово “despedir”. В Мексиці ж в значенні іспанського “despedir” використовують “coger del trabajo”. Ось як подає значення слова “coger” словник мексиканізмів: “Arrojar, echar fuera, despedir a uno con descomedimiento” (кидати, проганяти, грубо звільнити). Крім значення “звільнити”, “coger” також означає “бігати”, і в цьому значенні воно використовується дуже широко і в Іспанії, але саме в значенні “звільнити” в кастильському варіанті воно вже стало архаїзмом, хоча в Мексиці це слово є загальноживаним, особливості в розмовному стилі. Адже в Іспанії розвиток мови проходить набагато швидше, ніж в Мексиці та Латинській Америці взагалі. Ось ще приклади слів, які зберегли своє значення в Мексиці, але в Іспанії вже не вживаються: “pararse” (“ponerse de pie”) - вставати, “anteojos” (“gafas”) - окуляри, “platicar” (“conversar”) - говорити, “prieto” (“oscuro”) - темний, “esculcar” (“buscar en el sentido de registrar o husmear”) - нишпорити, “recibirse” (“graduarse”) - випускатися, “alcancía” (“hucha”, de uso común en zonas de Andalucía) – скарбничка, “alberca” (“piscina”) - басейн.

«Ay, manita, me vas a tener que ayudar! Tu... tú vas a decir que ... que anoche dormí en tu casa, aquí, aquí» (Ой, сестричко, ти мусиш мені допомогти! Ти... ти скажеш, що... що вчора вночі я ночувала у тебе, тут, тут) [33, 5.39]. Тут потрібно звернути увагу на слово «manita», воно утворене від слова «hermanita» і використовується як звернення до подруги або близької людини, це спосіб виразити довіру та в Іспанії це слово – це зменшувальна форма від слова «mano» («рука»), але в Мексиці крім того що використовується в прямому значенні, ще й набуває іншого значення, яке в кастильському варіанті відсутнє. «En México, «manito/a» es expresión cariñosa para referirse a un hermano, amigo cercano o compadre, denotando cercanía y confianza. También se usa

como tratamiento informal y afectuoso entre personas con relación estrecha.» (у Мексиці «anito/ma» — це лагідне звертання до брата, близького друга або кума, що виражає близькість і довіру. Також використовується як неформальне та ніжне звертання між людьми, яких поєднують тісні стосунки. [14].

«Son platillos veracruzanos a mucho orgullo. Chilpachole de jaiba, arrós con plátanos fritos en su mero punto...» (це страви з Веракруса, якими можна пишатися. Чилпачоле з краба, рис зі смаженими бананами, приготованими в самий раз...) [33, 6.39]. Слово «mero» - це лексична одиниця, яка має значення «точно» або найважливіший». Воно може вживатися як в значенні прикметника, так і в значенні прислівника. Кілька прикладів з різними значеннями цього слова: «dime, por mera curiosidad, ¿esa chica cuenta con alguna experiencia?» (в значенні, « простий, то йщо не має застереження чи наміру», «¡Si ahora nosotros vamos a ser los meros catrines!» або «Las meras fiestas ya pasaron» (в значенні «популярний»), «¿Quién es el mero mero de esta oficina? (в значенні «нацважливіший, головний»), «Ya merito se acaban los nopales» (використовується в значенні «вже майже»), «Nos vemos en la ni ñ, ahí mero» (в значенні «точно»). Слід помітити, що це слово – класичний приклад лексичної полісемії, або якщо простішою мовою, то багатозначності. Такі лексичні одиниці, як “mero”, є важливим предметом дослідження у сфері лексикології та соціолінгвістики, оскільки вони дозволяють зрозуміти, як мова адаптується до культурних, соціальних і комунікативних потреб.

«Ya vieron lo que le pasó por subir a la Tempestad? El cápitan que la avienta al mar» (Бачили, що сталося через те що вона піднялася на “Бурю”? Карітан її скинув в море) [34, 4.40]. Aventar може використовуватися замість українського «кидати» або «штовхати», наприклад, в таких словосполученнях як *aventar la pelota*, *aventar a la niña* у т.д. В Іспанії замість дієслова «aventar» вживається або «tirar» в значенні «кидати», або «empujar» в значенні слова «штовхати». Крім того, *aventar* часто зустрічається в мексиканській розмовній мові і в художніх текстах для передачі дії більш емоційно або драматично. Воно додає

відчуття руху чи несподіванки, чого немає в нейтральних tirar або empujar. Наприклад, коли хтось каже «¡El viento me aventó!», це можна перекласти як «Вітром мене буквально знесло!», і тут відчувається сила дії.

«Parece un zapato, a ver, es un zapato de veras» (це схоже на туфлю, а ну, це справді туфля) [34, 6.45]. «Deveras» хоча і не використовується в Іспанії, можна вважати механізмом тільки умовно, адже це слово присутнє не тільки в мексиканському національному варіанті іспанської мови, а й в інших країнах Латинської Америки, та є аналогом іспанського «de verdad». Наприклад, «¿Usted de veras no la vio?». У Мексиці «deveras» часто передає емоції: здивування, сумнів або зацікавленість. На відміну від «de verdad», яке більше говорить про факти, «deveras» звучить більш розмовно і невимушено, і його часто використовують в повсякденній розмові або в художніх текстах, щоб передати місцевий колорит.

«Entonces ya sabes lo que tienes que hacer para verla. Consigue suficiente lana porque si no, puede pasarte algo muy grave. ¿Queires que te pase algo muy grave, mocoso?» (отже, тепер ти знаєш, що маєш зробити, щоб її побачити. Назбирай достатньо грошей, бо якщо ні — з тобою може статися щось дуже серйозне. Хочеш, щоб з тобою сталося щось дуже серйозне, сопляку?) [35, 9.17]. В цьому уривку цікавим є слово «lana», воно вживається в розмовній мові в значенні слова «dìnero». Це слово в мексиканському національному варіанті іспанської мови використовується не просто так, адже воно має свою історію. В давні часи виробництво бавовни та шерсті, яке дослівно на іспанську перекладається саме як «lana», було дуже розвиненим, в тій родині, де була шерсть, були й гроші. Тому сьогодні слово «lana» перейняло це значення і досі фігурує як відповідник лексичній одиниці «dìnero». Особливо це слово є популярним серед молоді. Ще одним цікавим моментом є те, що «lana» має у мексиканському сленгу різні нюанси залежно від контексту. Воно може означати не тільки готівку, але й багатство, успіх чи фінансову незалежність. Наприклад, підлітки можуть сказати: «Ese chico tiene mucha lana», маючи на увазі, що хлопець забезпечений і не потребує нічого. Водночас у робочому середовищі слово

вживають у більш прагматичному сенсі: «Tenemos que conseguir más lana para el proyecto» – тобто потрібно більше коштів для проекту.

«Usted podrá ser el hombre más rico y poderoso del pueblo. Pero no por eso voy a hacer las cosas sucias que Usted quiere que haga, así que busque otro lugar donde colocar a esas pobres muchachas porque en mi cantina no lo voy a permitir» (ви можете бути найзаможнішим і найвпливовішим чоловіком у містечку. Але через це я не буду робити брудні речі, які Ви хочете, щоб я зробила, тож знайдіть інше місце, де розмістити тих бідних дівчат, бо в моєму барі я цього не дозволю) [36, 6.02]. Слово «cantina» також є мексиканізмом, або словом, яке є характерним для цієї країни, хоча має походження з італійської мови, де може використовуватися для позначення підвалу, винного погребу або ресторану, де подають вина. В мексиканський національний варіант це слово прийшло в значенні «бар, який відігравав велику роль в соціальному житті села та його культурі одразу після війни між Сполученими Штатами та Мексикою між 1846 та 1848 роками. Це були місця, де кожен міг бути собою, чоловіки могли побути наодинці, без своїх дружин, і поводити себе так, як їм хочеться. «Para el mexicano es un desahogo fundamental, porque aquí viene el que quiere reír y el que quiere llorar. Llegan enojados y se van contentos» (для мексиканця це життєво важливий спосіб випустити емоції, адже сюди приходять той, хто хоче посміятися, і той, хто хоче поплакати. Приходять злі, а йдуть задоволені). [15].

Взагалі лексика, яка вживається в цих барах є досить цікавою. «En las cantinas no se pide una copa, ni tampoco se ordena un tequila, se echa un trago o se pide un derecho. En estos bares de aspecto español, el lenguaje cantinero tiene sus propias e inherentes reglas, que son el alma de México. Lo más destacado es que en un país de grandes contrastes como es México, las fronteras aquí desaparezcan.» (У барі не замовляють «чарку» і не просять текілу — тут хильнуть ковток або беруть “derecho”. У цих барах, що мають іспанський вигляд, барна мова має свої власні, притаманні лише їй правила, які є душею Мексики. Найважливіше

те, що в країні таких великих контрастів, як Мексика, саме тут кордони зникають) 15].

«Tu aplácate, chamaco, si ni siquiera sabes nadar» (заспокойся, хлопче, ти ж навіть плавати не вмієш) [36, 13.07]. Це приклад використання слова «chamaco», яке як уже було згадано раніше походить з мови майя. Хоча деякі вчені вважають, що це слово пішло з науатлю, але його вживання поширене саме на тих територіях, де переважала культура майя: Мексика, Гватемала, Гондурас та Сальвадор. Автор «Diccionario Breve del Español Yucateno» Мігель Гуемес зазначає, що таке спірне питання з'являється не тільки в випадку слова «chamaco», а й в випадку слова «сасао».

«Soy yo, Soraya. Usted me dio una tarjeta en su centro nocturno y me pidió que le hablara, que le urgía platicar conmigo y por eso estoy aquí.» (це я, Сорайя. Ви дали мені візитівку у своєму нічному клубі й попросили, щоб я вам подзвонила, що вам дуже треба було зі мною поговорити, і тому я тут) [36 14.03]. В цій репліці словом, яке було взято для дослідження, є лексична одиниця «platicar». Це слово вже є архаїзмом в Іспанії, в той час як в Латинській Америці воно є дуже вживаним сьогодні. В іспанії замість цього слова вживаються такі варіанти як «hablar» або «conversar», причому як в формальному так і в розмовному стилях, в Мексиці це слово є досить популярним, особливо, якщо говорити про розмовний стиль і неформальне середовище.

«Esa es la primera vez que se me sale del huacal. Tampoco me conviene llegar a los extremos» (Це перший раз, коли він вийшов у мене з-під контролю. Мені теж не вигідно доводити справу до крайнощів) [37, 13.06]. Вираз “salirse del huacal” є характерним для території Мексики, саме слово «huacal» означає “especie de jaula o caja formada de tiras de madera separadas, en que se transportan frutas, hortalizas, loza o animales pequeños” (різновид клітки або ящика, утвореного з дерев'яних планок із проміжками, у якому перевозять фрукти, овочі, посуд або дрібних тварин) [16], але в комбінації з дієсловом «salirse» значення повністю змінюється, тепер вираз означає «rebelarse, romper las reglas o las normas establecidas, desobedecer, o portarse mal». Це один з тих ви-

разів, які майже не використовуються в інших країнах Латинської Америки, тобто є регіоналізмом, Ось ще один приклад: коли мати говорить про свою дитину «ultimamente se me ha salido del huascal», вона має на увазі, що дитина зовсім перестала слухатися. Цей вираз взагалі є чисто мексиканським, бо те ж саме значення в інших країнах Латинської Америки передали б по-іншому.

- Vámonos, chula
- Nada mas que si quieres que me vaya contigo, también tienes que llevar a mi compañera.
- Hora pues, me late chocolate. Súbanse, muñecas [38, 4.03].
- Поїхали, красуне.
- Тільки якщо хочеш, щоб я поїхала з тобою, то маєш узяти і мою подругу.
- Ну то гаразд, мені підходить. Сідайте, красуні.

Фраза, на яку варто звернути увагу – «me late». Це мехіканізм, який має значення «me gusta, me parece bien». Дослівно дієслово «latir» «»битися» (про серце), тому значення перегукується з його буквальним значенням, це можна розуміти як “моє серце відчуває”, тобто «мені подобається», це надає цьому мексиканізму емоційної забарвленості. Це дієслово вживається в Мексиці можна почути в Мексиці буквально на кожному кроці, особливо серед молоді. Навпаки, в Іспанії цей вираз не використовується, бо іспанці, як правило, надають перевагу таким фразам як «Me gusta» або ще простіше – «vale».

— Mira, aquí nos piden la suma de los kilos que venían en cada una de las cavas.

— Bueno, ¿y dónde rayos se supone que tengo que anotar todo esto? [39, 2.40]

— Дивись, тут від нас хочуть суму кілограмів, які були в кожній із холодильних камер.

— Гаразд, і куди, чорт забирай, я маю все це записати?

Слово «rayos» в Мексиці, звичайно, вживається в Мексиці і в прямому значен-

ні, але в даному випадку воно втратило своє пряме значення, і перетворилося на вигук подиву або ж незадоволення, схоже на «¡caray!». Воно є заміною іноді ще більш грубих вигуків, особливо якщо потрібно замінити щось лайливе в публічній ситуації, тобто використовують його як евфемізм, а також його функцією є перетворення більш формального тексту на розмовний стиль, бо вживання цього вигуку дозволяється лише в розмовній мові. Ось приклади вживання вигуку «rayos з різними відтінками значення: «¡Rayos! Se me olvidaron las llaves» (Чорт! Я забув ключі. — легке роздратування), «¿Dónde rayos está mi teléfono?» (Де, чорт побори, мій телефон? - Тут роздратування вже є сильнішим).

«De nuevo siento que me falta aire. No se preocupe, seguro ahorita se me pasa» (Знову відчуваю, що мені бракує повітря. Не хвилюйтеся, певно, зараз минеться) [40, 19.33]. «Ahorita» - напевно один із найвідоміших слів, які характеризують мексиканський національний варіант іспанської мови. Це слово широко використовується в країнах Латинської Америки, на відміну від Іспанії, де його важко почути. І хоча слово «ahora», зменшувальною формою якого є «ahorita» означає «зараз», для мексиканців це може означати як «зараз», так і « пізніше », або взагалі ніколи». Це спосіб не тільки вказати час, в який буде виконана дія, а і ввічливо відмовити або відкласти подію на невизначений термін .

Взагалі слова, які мають зменшувально-пестливий суфікс -it- і йому подібні, та збільшувальний суфікс – ota, в Іспанії майже не вживаються, тому ця особливість є більш характерною для країн Латинської Америки, такі структури слова є дуже вживаними на цих територіях, включаючи Мексику (ця країна вживає такі суфікси найбільше із всіх країн Латинської Америки). «Muchos estudiosos de la lengua aseguran que su exagerado empleo allí se debe a lo afectuosos que son sus habitantes, otros lo relacionan con un sentimiento de servidumbre; y un tercer grupo lo atribuyen a la influencia en el español del náhuatl, la lengua nativa con mayor número de hablantes en ese territorio. De acuerdo con filólogos, ese idioma de la familia yuto-azteca tiene dos sufijos diminutivos uno reverencial -

tzin (usado para personas queridas o familiares) y otro despreciativo -ton (usado con persona despreciadas u objetos poco importantes). Dichos signos lingüísticos vendrían a cumplir las mismas funciones que nuestros -ito, -ita” (Багато мовознавців стверджують, що їх надмірне вживання пояснюється привітністю місцевих жителів; інші пов’язують це з почуттям покірності; а третя група вчених приписує таку особливість впливу мови науатль — корінної мови з найбільшою кількістю носіїв у цьому регіоні. Згідно з філологами, ця мова з юто-ацтекської сім’ї має два зменшувальні суфікси: один шанобливий — -tzin (вживається щодо близьких чи дорогих людей), і другий — зневажливий — -ton (уживається щодо зневажаних осіб або неважливих предметів). Ці мовні елементи виконують ті самі функції, що й наші суфікси -ito, -ita в іспанській мові) [17].Ось ще приклади : “Con frecuencia se oye pedir un cachito de algo, invitar a alguno a tomar frijolitos, se ofrece un coñaquito o un maderito; se dice que esperen tantito, que coman poco a poquito, que no hablen tan quedito; que si van a la Villa de Guadalupe compran gorditas; que el día del Corpus se venden mulitas cargadas de frutas y golosinas; que a los niños les agradan nent mucho los soldaditos de chocolate y a las niñas las panochitas de leche; que en los mercados hay puestos de pepitas, de camitas, de gorditas, etc., etc.” Ось приклад із серіалу, який дуже влучно показує вживання збільшувального суфікса: “José, un favorzote, ponga el equipaje de mi hermana en el cusrti de huéspedes” (Хосе, зробіть, будь ласка, велику послугу — покладіть багаж моєї сестри в кімнату для гостей) [41, 16.12]. Такі суфікси більше розповсюджені в усній мові ніж в письмовій. Вони є досить вживаними в мексиканському національному варіанті іспанської мови, але в самій Іспанії майже не використовуються. Найчастіше з цією метою використовуються такі суфікси як -ón (як в слові “ricachón”), -azo (наприклад, в слові “platazo”), та -ote (“grandote”). Варто також зазначити, що в Мексиці подібні форми активно використовуються в повсякденній мові, особливо в розмовах між друзями чи родиною, тоді як в офіційних текстах або новинах вони майже не зустрічаються. Завдяки цим суфіксам мексиканська

іспанська набуває більш емоційного та живого забарвлення.

– Explicame, ¿Qué es lo que tiene esa muchacha en tu contra?

– Ya te dije, mamá, es una escuincla la berrinchuda.

— Поясни мені, що ця дівчина має проти тебе?

— Я ж тобі казала, мамо, вона — вередлива малявка.

В даному фрагменті зустрічається ще один мексиканізм, який, до речі, походить з мови науатль, від слова “itzcuintli”- “escuincla”. Хоча в науатль це слово означало “собака”, в сучасній розмовній мові в Мексиці воно має значення “дитина”. Але це слово емоційно забарвлене і використовується більше в негативному значенні, тоді, коли дитина себе погано поводить. Наприклад, “los escuincles del vecino están gritando otra vez. Los hijos del vecino vuelven a gritar como locos” або “ella es una escuincla ; sus padres la malcrian mucho. Ella es una mocosa ; sus padres la miman muchísimo” («Діти сусіда знову кричать, як божевільні» або «Вона — вередлива дівчинка; її батьки її дуже балують») Тут ми бачимо, що слово передає не просто фізичний вік, а поведінкову характеристику дитини: «вередлива», «балована», «незручна». Воно може виступати як своєрідна емоційна мітка у розмові, показуючи ставлення дорослого до дитини або ситуації. Це слово також має чоловічу форму “escuincle”. Ось ще слова, які використовуються в значенні “дитина” : “mocoso”, “chamaco”, “chilpayate”.

“Delfina, ¿por qué antes de corretearme para que me casara contigo, no te viste monja?” (Дельфіно, чому, перш ніж ганятися за мною, щоб я одружився з тобою, ти не пішла в монахині?) [42, 17.54] . Дієслово “corretear” є поширеним не тільки в Мексиці, а також в Латинській Америці, тому його можна вважати американізмом. Може вживатися як синонім слів “perseguir, acosar”, як в даному уривку”, але, наприклад, вираз “corretear la chuleta”, яка зустрічається в розмовній мові мексиканців дуже часто, означає “працювати”, а саме дієслово corretear також можна перекладати як “ ходити зі сторони в сторону”. Таке вживання слова ‘corretear’ не тільки робить мову більш живою, але й до-

дає їй гумору. Саме завдяки цьому слово передає несерйозність ситуації і показує легкість стосунків між персонажами. Крім того, воно дозволяє показати певну динаміку дії – персонаж ніби бігає, метушиться, рухається туди-сюди, і це теж підкреслює жартівливий тон. У серіалах і теленовелах Мексики такі слова допомагають глядачеві швидше зрозуміти настрій сцени, характер персонажа та його ставлення до інших. Тобто, ‘corretear’ тут працює одразу на кілька рівнів: передає дію, настрій і стосунки одночасно, роблячи мову живою та природною для повсякденного спілкування в Латинській Америці.

“Ya, párale macho, porque me estás poniendo nervioso ¿Qué es lo que queires?” (Уже досить, чоловіче, бо ти мене нервуєш. Чого ти хочеш?) [42, 35.02]. “Párale” – це мексиканський спосіб сказати “¡Detente! або “¡Basta!”. Займенник “le” в цьому випадку не відноситься ні до якої особи і є нейтральним, використовується не в граматичній функції, а надають мовленню емоційного забарвлення, підсилюють вислів, адже мексиканці - дуже емоційний народ, саме тому в мексиканському національному варіанті іспанської мови так багато елементів, які надають мові динаміки. Але в той же час не до кожного дієслова можна додати “le”, але ті дієслова, які дозволяють це зробити, повинні знаходитися в другій або третій особі однини наказового способу (так як ввічливий займенник “Ви” в іспанській мові відповідає третій особі однини, на відміну від української мови). Наприклад, ándale, pásele, jálale, pícale, córrele і т.д). Також характерним є “le” а таких словах як “órale”, “épale” і т.д.

“Esa mujer es capaz de rentar un helicóptero y aparecerse en tu isla privada solo para echarte a perder la luna de miel”. (Та жінка здатна орендувати гелікоптер і з’явитися на твоєму приватному острові лише для того, щоб зіпсувати тобі медовий місяць) [43, 31.45] “Rentar” – це дієслово, яке є англіцизмом (походить від англійського “rent”), але воно вже асимільоване до звичайного іспанського дієслова і в Мексиці вживається замість дієслова з кастильського варіанту іспанської мови “alquilar” і має таке саме значення. Воно повністю підпорядковується іспанській граматиці. Насправді, більшість мексиканців і не

задумуються, що це слово походить з англійської мови, вони вже звикли і використовують його в повсякденному житті.

- La neta, yo no quiero ni competencia ni nada, quede de verme aquí con un amiguito peor pues el condenado no ha llegado. En cuatro aparezca, me pelo con el.
- Más vale que estés diciendo la verdad porque nosotros no somos ningun para de tontas.
- Aquí la Leona tiene razón, carnala. Te puedes quedar, pero no te quieras pasar de lista
- La neta, no se espongen, yo nomás vengo a lo mío, estoy esperando a un cuate. [44, 29.48]
- Якщо чесно, я не хочу ні конкуренції, ні нічого. Домовилась зустрітися тут із одним приятелем, але, клятий, ще не прийшов. Як тільки з'явиться — я злиняю.
- Краще б ти справді правду казала, бо ми не якісь дурепи.
- Тут Леона має рацію, сестро. Можеш залишитися, але не думай нас перехитрити.
- Серйозно, не заводьтесь, я лише по свої справи прийшла, чекаю одного друга.

Цей уривок з діалогу є досить цікавим для дослідження, тому що в ньому є одразу декілька слів, які є характерними для мексиканського національного варіанту іспанської мови.

По-перше, потрібно взяти до уваги слово “la neta”, яке є повним еквівалентом слова “la verdad”. Це одне із тих слів розмовної мови, які вживаються найчастіше. Слово походить одночасно з французької мови (від слова “net”) і з італійської (“netto”). Це слово цікаве не тільки своїм походженням, в її своєю еволюцією. “Desde los primeros registros de su uso en el siglo XV por el

poeta Juan de Mena, pasando por su incorporación en obras de Lope de Vega en el siglo XVII, “neta” ha transitado de un uso poético y culto a convertirse en una expresión popular y cotidiana, especialmente en México” (від перших зафіксованих випадків уживання цього слова у XV столітті поетом Хуаном де Меною, через його появу в творах Лопе де Веги у XVII столітті, слово “neta” пройшло шлях від поетичного й вишуканого вживання до популярного й повсякденного вислову, особливо поширеного в Мексиці). [28] Воно широко використовується в основному при розмові з друзями, родиною або з молоддю, тобто в неформальному стилі.

Інше слово, яке привертає до себе увагу, це слово “carnala” Взагалі, “carnal” походить від латинського слова “carnālis”, що дослівно перекладається як “брат по крові”, тому в мексиканському національному варіанті іспанської мови це може іноді вживатися і в своєму прямому значенні, але ще частіше мексиканці використовують це слово в значенні “друг”, маючи на увазі самих близьких друзів.

Синонімом слова “carnal” може бути “cuate”, якщо говорити про значення “друг”. В словниках. Це слово також подається зі значенням “близнюк”, бо слово з науатлю “sóatl”, від якого воно походить, дослівно означає “змія” або “близнюк”, але найчастіше це слово в Мексиці використовують в значенні “друг”. Цькаво, що жіноча форма цього слова майже не використовується, в основному в значенні “gemela”, але в значенні “подруга” більш звично використовувати такі слова як “amiga”, “carnala”, “compa” (скорочення від слова “compañera”).

- Pues hace mucho calor, para empezar, una cerveza bien helada en tarro, pero bien helada. Y, bueno, pues allí vamos viendo que más se me antoja conforme vaya avanzando la noche.
- Voy por tu chela, no me tarda. [45, 18.20]
- Ну, спершу, бо страшенно спекотно, пива холодного в кухлі, але щоб справді крижаного. А там уже побачимо, чого ще захочеться.

- Зараз принесу твоє пиво, я швидко.

Тут увагу привертає слово “chela”. Це слово є не зовсім мехіканізмом, бо використовуються в багатьох країнах Латинської Америки, але першою його почали вживати саме мексиканці. Є кілька версій щодо походження цього слова. Одна із них така, що слово походить з мови майя (від слова “chel” – “блакитний”). Ця форма з’явилася на півострові Юкатан, де була найбільш розповсюджена культура майя, так називали людей, які мали світлу шкіру та блакитні очі, потім це слово перейшло і на штат Табаско. Пізніше компанії, які займаються виготовленням світлого пива, стали залучати жінок до реклами цієї продукції. Одна із компаній навіть мала відомий слоган, в якому використовувалося це слово, а через деякий час на півночі країни словом “chela” почали позначати слово пиво, а звідти воно вже поширилося по всій території Мексики, а з часом розповсюдилося на території інших держав всієї Латинської Америки.

“¿No te fijaste, Leona? Esta chava se parece a la de la foto” (Ти помітила, Леона? Ця дівчина схожа на дівчину з фотографії) [46, 30.20] “Chava” – це слово, яке використовується в значенні “молода дівчина” або “підліток”, а в кастильському варіанті замість цього слова використовується слов “chica” або “muchacha”. Це слово, як і всі попередні слова, відноситься до розмовного стилю і на відміну від слова “escuincla”, яке, як вже було сказано, має негативний підтекст, слово “chava” є повністю нейтральним. Наприклад, у Мексиці можна почути: Esa chava siempre llega tarde a la escuela (ця дівчина завжди запізнюється в школу). Тут слово “chava” вживається нейтрально і підкреслює лише вік чи статус молодої людини. Воно часто використовується у дружньому або буденному спілкуванні серед ровесників. У розмові “chava” звучить більш невимушено, на відміну від “muchacha” чи “chica”, які підходять і для більш офіційних ситуацій. У різних контекстах це слово може передавати відтінки захоплення, дружби або просто описувати молоду людину без жодного осуду. Наприклад: “Las chavas del grupo siempre se ayudan entre sí” – «Дівчата в групі завжди допомагають одна одній».

“Pero tú misma oíste que si veíamos algo raro, le habláramos. Además, esa terorocho se parecía a la de la foto” (але ж ти сама чула, що якщо побачимо щось дивне — треба їй сказати. До того ж, та п’яничка була схожа на ту дівчину з фото) [46, 31.33] Слово “terorocho” - повний еквівалент слова “ebria” або “bo-gracha”, тільки використовується воно в основному на території Мексики. Ця лексична одиниця, скоріше всього, походить від “te-por-ocho”. “La voz terorocho, referida al ‘alcohólico indigente’ es un mexicanismo. Aunque la etimología de esta palabra es incierta, una explicación sobre su origen es que posiblemente surgió de la costumbre de beber infusiones de hojas de naranjo o canela mezcladas con alcohol. Según se cuenta, en México, a principios del siglo XX, estas bebidas se vendían en puestos callejeros y su precio era de ocho centavos; de ahí la voz terorocho, es decir “té-por-ocho”” (Слово «terorocho», яке означає «безпритульний алкоголік», є мексиканізмом. Хоча етимологія цього слова не є цілком зрозумілою, одна з версій його походження полягає в тому, що воно могло виникнути через звичку пити настої з листя апельсина або кориці, змішані з алкоголем. Як розповідають, у Мексиці на початку XX століття такі напої продавали на вуличних лотках, і коштували вони вісім сентаво; звідси й походить слово «terorocho», тобто буквально «té-por-ocho» — «чай за вісім»)
[<https://es.quizzclub.com/trivia>].

- ¿Qué? ¿Vieron a Magdalena, están seguras?
- Pues así como seguras, pues
- Buenos, soy yo, la Chivis, doñita.
- La neta segura segura no estoy. Pero se parecía mucho a la de la foto. Pero está andaba bien pero bien chamagosa.
- ¿Pero la detuvieron, hablaron con ella? ¿Saben donde vive, que les dijo?
- No, doñita, fue solo un momentito. Pero de todos modos le quisimos avisar. Como se portó tan a todo dar con nosotras. [47, 8.22]

- Що? Ви бачили Магдалену, ви впевнені?
- Ну, так щоб упевнені, то...
- Алло, це я, Чивіс, пані.
- Якщо чесно, то зовсім упевнена я не була. Але вона дуже схожа на ту дівчину з фото. Тільки ця була така, знаєте, вся брудна й занедбана.
- Але ви її затримали, поговорили з нею? Знаєте, де вона живе, що вам сказала?
- Ні, пані, це було лише на хвилинку. Але ми все одно хотіли Вам повідомити. Бо Ви тоді з нами так добре поводитися.

В цьому діалозі зустрічається одразу декілька мексиканізмів, тому він є важливим для цього дослідження. Вираз “a toda dar” означає “maravilloso”. Мексиканці дуже емоційний народ, і зазвичай простого слова “maravilloso” їм просто не вистачає для того, щоб виразити свої почуття. Тому в даному випадку вони використовують більш емоційно забарвлені фрази, щоб зробити свою мову більш яскравою.

Друге, на що варто звернути увагу, це слово “chamagosa”. Це слово, на відміну від попередньої фрази, має негативний підтекст, адже “chamagosa” означає “брудний” або “людина, яка не стежить за зовнішнім виглядом”. Наприклад, можна сказати: “Mira cómo llegó, toda chamagosa” – “Подивись, як вона прийшла, така неохайна”. Тут відразу зрозуміло, що говорять не дуже добре про зовнішній вигляд людини. Також варто пам’ятати, що це слово не формальне, його майже ніколи не вживають у книжках або офіційних текстах – тільки у розмовній мові.

- Exigimos una explicación.
- Yo te la voy a dar. Aquí el jefe se niega a que matemos a Lázaro o lo pagaríamos con nuestra propia vida.
- ¿Ah, sí? ¿Y quein va a ser el macho que jale el gatillo? [48, 4.04]

- —Вимагаємо пояснень.
- Я тобі поясню. Тут шеф відмовляється, щоб ми вбивали Лазаро — бо ми заплатили б за це власним життям.
- Ага, так? А хто ж буде тим «мужиком», що натисне на курок?

Дієслово “jalar” є одним із найуживаніших мексиканізмів. У буквальному значенні воно означає “тягнути”, тобто рухати щось на себе. Наприклад, *jala la puerta, no la empujes*. Потягни двері, не штовхай їх. Однак у Мексиці це слово може мати кілька значень, в залежності від контексту, Ось деякі з них: *jalaron con el dinero y con los libros* (в значенні «тікати з чимось украденим»), *mi refrigerador, aunque viejito, todavía jala* (в значенні «ще працювати»), *¡Órale, jálele para la delegación!* (в значенні «направлятися куди-небудь») і т. д. В діалозі це слово використовується разом із словом «gatillo». «*Jalar el gatillo*» означає «стріляти». Ось ще приклади саме до цього виразу: «*Me imaginé a Chávez apuntándome con su pistola y obligándome a jalar el gatillo para ultimar a su vieja*», «*Eran disciplinados y mortíferos*», «*No jalaban del gatillo a menos que tuvieran la certeza de peinar de raya en medio a un bato*» (я уявила собі Чавеса, який наводить на мене пістолет і змушує мене потягнути за курок, щоб добити його жінку), «Вони були дисципліновані й смертельно небезпечні», «Вони не тягнули за курок, якщо тільки не були впевнені, що можуть побритися з проділом посередині») [30].

«*Aunque le parezca muy chistoso, yo estiy hablando muy en serio. Déme trabajo, le compraré a Jasmín por el precio que pida pero jamas volverá a molestarla, ¿me entendió bien? Jámas*» (Хоч вам це й здається дуже смішним, я говорю цілком серйозно. Дайте мені роботу, я куплю Ясмін за будь-яку ціну, яку ви назвете, але ви більше ніколи не будете її турбувати. Зрозуміли мене?Ніколи?) [cap. 29, 2.08]. «Chistoso» в Мексиці в більшості випадків « щось смішне, комічне» В той же час, це слово може мати легкий відтінок докору або іронії. Наприклад, коли хтось поводить дивно чи говорить щось недоречне, мексиканці можуть

сказати: “Ah, muy chistoso tú”, маючи на увазі не те, що це справді весело, а скоріше: «дуже дотепно, але не смішно».

2.2 Особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови на матеріалі пісень

Ще один спосіб дослідити особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови – звернути на увагу на пісні. Адже саме в піснях мексиканці виражають свої емоції, в них проявляється культура народу, і хоча повсякденне життя мексиканців краще відображене в серіалах, ніж в піснях, але через пісні можна побачити їх менталітету, адже все одно через текст пісні можна передати багато почуттів, тому вони також відображають культуру народу. Адже спочатку пісні, як і в інших народах, передавалися усно, а вже потім їх стали записувати. Звичайно, що в кожному регіоні країни були свої пісні, мешканці кожного регіону співали про те, що їм було ближче, про те, що було важливим для них.

Існує дуже багато жанрів та стилів мексиканських пісень. Сучасні мексиканські пісні все більше висвітлюють тематику кохання, зараз майже в кожній пісні можна зустріти такі слова як «corazón», «amor», «alma», та інші слова, пов'язані цією ж тематикою. Але крім цих популярних пісень, відомими на весь світ є також так звані «mariachi» Взагалі, це жанр музики, який має свої корені в штаті Халіско, але так називають і виконавців цих пісень. Ні одне свято або захід в Мексиці не обходиться без присутності mariachi.

Переходячи до мовного аспекту, можна сказати, що в піснях також відображені особливості мексиканського національного варіанту іспанської мови, простежуються як лексичні, так і граматичні та фонетичні риси, а особливо ще стосується інтонації, бо саме вона надає пісням цієї краси. Але в у цьому дослідженні буде зроблений акцент більше на лексику, це дуже цікава тема для дослідження, тому що в багатьох із пісень зустрічаються мексиканізми, які є важливими елементами вивчення особливостей мексиканського національного варіанту іспанської мови в цілому, а також культури країни та інших аспектів, які стосуються території Мексики та народу.

Це дослідження лексичних особливостей іспанської мови у мексиканців буде проведено на основі пісні Кафе Такуби «Chilanga Vanda». В цій пісні зустрічається дуже багато мексиканізмів, ця пісня взагалі побудована повністю на словах, які не вживаються в Іспанії та є характерними для мексиканського національного варіанту іспанської мови.

«¡Ya chole, chango chilango! /Que chafa chamba te chutas/No checa andar de tacuche/Y chale con la charola» (та досить уже, мексиканська мавпо/Яка ж у тебе паршива робота, Не личить тобі той костюм, І годі вже з тим жетоном!)» [50, 00.08].

«Chole» - це мексиканський вигук, який використовується для того, щоб передати незадоволення, в значенні «ya basta» о «suficiente». Ось ще приклади з цим словом: Ya chole con el fútbol, hablemos de otra cosa», «Todos los domingos comemos quesadillas, ya chole, hay que comer otra cosa», «Ya chole el mismo programa todos los días, ya cámbiale», «Todos los días te quejas de lo mismo, ya chole (Та досить уже з тим футболем, поговорімо про щось інше», Щонеділі їмо кесадильї — та досить уже, треба щось інше з'їсти», Щодня той самий серіал — уже набридло, переключи», «Щодня скаржишся на одне й те саме — та досить уже!).

«Chamba» - досить популярне слово, особливо в розмовному стилі, мексиканці так називають «роботу». Це слово виживається не тільки в самій Мексиці, а й на території інших держав Латинської Америки, але в Мексиці є кілька версій походження цього слова, тому це питання і досі залишається загадкою. Одна із версій пов'язана з тим, що так як під час Другої Світової війни Сполучені Штати Америки відсилали своїх чоловіків воювати, то вони дозволяли мексиканському народу працювати на території їхньої країни, але щоб оновити контракт, вони направляли їх відділ торгівлі (на англійській мові - Chamber of Commerce), а щоб не запам'ятовувати таку довгу назву, скоротили її продо до Chamber, звідси мексиканці і перейняли слово «chamba».

«Andar de tacuche» - мексиканський вираз, що взагалі означає «носити костюм», але може вживатися, говорячи про людину, яка надягає костюм лише в деяких випадках. Саме слово «tacuche» означає «елегантний костюм» або «тряп'яний згорток».

«Chale»- це ще один мексиканський вигук, він цікавий тим, що може одночасно виражати як негативні почуття, наприклад жалість, або розчарування, так і навпаки виражати щось позитивне, наприклад, подив. «La palabra «chale» es una expresión del español mexicano que se utiliza para expresar sorpresa, molestia, decepción o incredulidad, dependiendo del contexto y la entonación.» (слово «chale» — це вигук, поширений у мексиканському варіанті іспанської мови, який використовується для вираження подиву, роздратування, розчарування або недовіри, залежно від контексту та інтонації) [18].

«Mejor yo me echo una chela/Y chance enchufe una chava/Chambeando de chafirete/Me sobra chupe y pachanga» (краще я вип'ю пивка/І, можливо, познайомлюся з дівчиною/Працюючи таксистом/мені вистачає алкоголю і вечірок) [п.,00.24]. Значення дієслова «echscufar» відоме всім, але в Мексиці це використовується також в значенні «мати стосунки з дівчиною». Це слово можна вважати вульгаризмом, але в розмовній мові мексиканці, в основному молодь, активно вживають таку лексику.

«Pachanda» вживається в значенні «гучне свято, яке супроводжується великою кількістю алкоголю, шуму, танців та музики». «Esta palabra tiene varios matices y usos en el mundo hispanohablante, dependiendo del contexto y la región en la que se emplea. Su origen se remonta a Cuba, a finales de la década de 1950, cuando se utilizó para nombrar a un género musical y a un baile popular. (Це слово має кілька відтінків значення у світі іспаномовних країн, залежно від контексту та регіону його використання. Слово походить із Куби, наприкінці 1950-х років, коли його почали вживати для позначення музичного жанру та популярного танцю.) [23].

«Chafirete» - це слово характерне для розмовного стилю на території Мексики, воно означає «водій, шофер» та має дуже цікаве походження. «La transfor-

mación de «chofer» a «chafirete» implica un proceso de mexicanización del término, añadiéndole un matiz coloquial y, a menudo, despectivo. Esta deformación fonética, que incluye la adición de la sílaba «-re-» y el cambio de la «-o» final por una «-e», refleja la tendencia del español mexicano a modificar las palabras extranjeras para adaptarlas a su propia fonética y ritmo» (Перетворення слова «chofer» на «chafirete» передбачає процес мексиканізації терміна, надаючи йому розмовного та, часто, зневажливого відтінку. Ця фонетична трансформація, що включає додавання складу «-re-» та зміну кінцевої «-o» на «-e», відображає тенденцію мексиканської іспанської модифікувати запозичені слова, щоб адаптувати їх до власної фонетики та ритму.) [www.bibliatodo.com]. Хоча це слово вживається на території інших країн, але найбільше його використовують саме мексиканці. Слово має трохи зневажливий відтінок до професії водія, тому в формальних ситуаціях або коли потрібно виразити повагу до людини, краще замінити це слово на його більш офіційний еквівалент «chofer», бо для водіїв це слово може бути образливим.

В цій частині пісні також зустрічаються такі мексиканізми як «chela» та «chava», але вони вже були розглянуті при жослі на основі серіалу.

«Si choco sacho chipote/La chota no es muy molacha/Chiveando a los que machucan/Se va a morder su talacha» (Якщо вріжусь — з'явиться шишка/Поліцейський не надто хитрий/Підглядати за тими, хто штовхає/Він отримує по заслугі) [50, 00.41].

«Chocag» крім свого прямого значення (врізатися в щось, зіткнутися), має ще й значення, якого набуває в Мексиці, «спричинити комусь роздратування», наприклад, me choca tú actitud.

«Chota» - це мексиканізм, який використовується в розмовному стилі, в той час як іспані використовується слово «policía». Хоча в Мексиці слово «chota» також замінюється на «policía», якщо мова йде про офіційний, літературний та інші стилі, окрім розмовного. До речі, так само як і його синонім – слово «policía», це слово змінює своє значення в залежності від артикля: з жіночим

атриклем «la» воно буде означати « поліція як орган» , а з чоловічим артиклем «el» це слово набуває значення «поліцейський».

«Molacho» — так говорять про людину, в якій немає зубів. Це слово походить від дієслова «moler» і за рахунок суфіксу -cho, який надає йому принизливого та зневажливого значення, тобто це слово має негативний відтінок. «La palabra molacho, femenino molacha es un adjetivo de uso común en México y que se considera sinónimo de chimuelo, o sea, ‘una persona desdentada o que le falta uno o varios dientes’. En la región centro-occidental (Michoacán, Colima, Jalisco) también usan la palabra molenque con igual significado» (Слово molacho, у жіночій формі molacha, є загальноживаним прикметником у Мексиці і вважається синонімом до chimuelo, тобто «людина без зубів або в якій відсутній один чи кілька зубів». У центрально-західному регіоні Мексики (Мічоакан, Коліма, Халіско) також використовують слово molenque з тим самим значенням) [26]

Дієслово «chivear» означає або «відчувати сором» або «роздратовувати когось,заважати комусь». Наприклад, se chiveó porque le dijiste que estaba guapo.

Він засоромився,бо ти йому сказала,що він гарно виглядає.

«Machucar» означає «вдаритися,також так говорять в випадках коли хтось когось збив на машині, це також про дієслово «machucar»,може використовуватися в сенсі «прибити палець дверима», або «товкти, розчавити».Це слово маж свож походження від іспанського «machacar», що має таке ж саме значення, а в своє чергу це слово походить з латині. Як приклади речень з цим словом, можна навести такі речення як ¡No vayas a machucar el aguacate cuando prepares el guacamole, que luego queda todo feo! або con el pie, machucó la basura para que ocupara menos espacio.

Слово «talacha» означає «якусь роботу, яку потрібно виконати дуже обережно, або ще може використовуватися як «результат роботи»,хоча спочатку уєслово означало «інструмент, який використовувався для розпушування ґрунту, який збився в грудки та різання стебел та коренів рослин». Це ще один

приклад слова, яке має початок із мови ацтеків бо воно походить від слова «tlalli», що в науатль означає «земля», а також має в своєму складі іспанську частину «hacha». Таким чином, слово пройшло довгий шлях від опису фізичного інструменту та роботи на землі до більш абстрактного значення, яке позначає будь-яке ретельне зусилля. Це ще один показник того, як мови змінюються і адаптуються під культурні та соціальні потреби, зберігаючи при цьому сліди свого давнього походження.

«De noche caigo al congal/ «¡No manches!» dice la Changa/Al chorro del terogocho/En chifla pasa la racha» (Вночі я зазираю до брудного бару/«Та ну!» — каже Мавпа/До потоку п'яниць/На швидку руку проходить вечірка»)[50, 00.48].

«No manches» - це дуже популярний вираз в Мексиці, особливо серед молоді, він має значення «я тобі не вірю», з відтінком подиву. Зрозуміти контекст тут не так просто, адже цей вираз іноді викликає труднощі з його перекладом на інші мови. «Por lo general, se utiliza para expresar asombro y sorpresa ante cualquier acontecimiento sin embargo, su significado depende del contexto ya que también puede usarse como sinónimo de “no molestes”. Cabe mencionar que la expresión “no mames” es más rica en significados pero debido a que es una grosería, muchas personas prefieren utilizar el manches». (Зазвичай його використовують, щоб висловити здивування або подив у будь-якій ситуації. Однак його значення залежить від контексту, оскільки його також можна використовувати як синонім виразу «не турбуй» або «не дражни». Варто зазначити, що вираз «no mames» має багатше значення, проте через те, що це грубе слово, багато людей віддають перевагу використанню «manches») [27].

«Chorro» в Мексиці використовуються в значенні «багато», наприклад, un choro de dulces, un chorro de tarea, і т.д., а також може вживатися в значенні «потік будь-якої рідини». В значенні «багато»це слово можна зустріти дуже часто, але в основному в розмовному стилі, воно є емоційно забарвленим, роблячи мову ще експресивнішою.

«Chiflar» в мексиканському національному варіанті іспанської мови має велику кількість значень, що робить його багатозначним дієсловом. По-перше воно перекладається як «свистіти», наприклад, *cuando te chifle, sales al balcón*, або «співати» (про пташок). Крім цього, воно може мати значення «глузувати» або «висміювати» (*durante el informe del gobierno le chiflaron al presidente*). Також воно може використовуватися, навпаки, з позитивним відтінком, виражаючи захоплення жінкою через її красу (*Juan les chifla a todas las muchachas que encuentra*). А зворотнє дієслово, утворене від цього, *chiflarse* може мати значення «занадто захоплюватися кимось або чимось» (*Se chifló con el novio y dejó de estudiar*).

«Pacha» - це слово походить, скоріше всього, з мови науатль, від слова «*patzoa*», що в перекладі означає «натискати, стискати» або «сліпий». Тому і саме слова *pacha*, означає або сліпий, хоча в такому значенні воно використовується не дуже часто, «маленька пляшечка із скла», дуже часто в цьому значенні використовується по відношенню до дитячої пляшечки для суміші.

Transando de arriba abajo/Ahí va la chilanga banda/ Chinchín si me la recuerdan/ Carcacha y se les retacha. («Крутячися з одного боку в інший/Ось і йде банда з Мехіко /Трінь-брінь, якщо згадають про мене/Стара машина, і вона знову запрацює») [50, 2.36]

«Transar» в Мексиці означає «обманювати» або «шахраювати», хоча в деяких випадках може вживатися також в значенні «домовлятися, або складати договір», наприклад, *Yo no tuve que ver nada con Brito y tampoco transé mi puesto con él!* (Я не мав нічого спільного з Бріто і не домовлявся з ним). В іншому ж значенні воно вживається набагато частіше, в особливості якщо мова йде про шахрайство, пов'язане з грошима.

«Chilango» - це характерне для мексиканського національного варіанту іспанської мови слово, яким мексиканці називають жителів міста Мехіко, причому чоловіча форма може бути вживатися як по відношенню до чоловіків, так і по відношенню до населення міста взагалі, в той час як жіноча форма «*chilanga*» вживається тільки по відношенню до жінок. Також цікаво, що цей

термін розповсюджується і на тих, хто народився в місті, так і тих хто там проживає, хоча має походження в іншому місці.

«Carcacha» - так називають машину, яка має вже виглядає старою. А дієслово «retacharse» означає повертатися». Але, комбінуючись, ці слова втрачають своє пряме значення, та зазвичай фраза «carcacha y se les retacha», яка була вжитку в цій пісні, використовується в дитячому лексиконі, щне відповідь на якесь образливе слово або фразу.

Взагалі в цій пісні ще багато слів, які є мексиканізмами, але в цьому дослідженні було взято тільки частину, але навіть із цього фрагменту видно, що мексиканський національний варіант дуже різноманітний.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Підсумовуючи все вище сказане, можна помітити що мексиканський національний варіант іспанської мови сформувався, поєднуючи в собі одразу декілька мов, науатль, майя, так як саме ці народи в основному заселяли землі сучасної Мексики, а також через те, що країна має спільну межу з Сполученими Штатами Америки, на її мову також вплинула і англійська (так само як і мексиканський варіант іспанської мови вплинув на мовлення деяких штатів США). Ізвичайно, європейці, які колонізували ті землі, завезли туди

іспанську мову, яка стала основною, і державною в країні, але не єдиною, бо крім неї, ще 68 мов індіанського населення, яке з самого початку тут проживало, мають статус державних мов на рівні з іспанською.

Англіцизми, які з'явилися в мексиканському національному варіанті іспанської мови, можна поділити на три групи: власне англіцизми, які зберегли своє написання і промову; англіцизми, які були адаптовані під фонетику та правила написання іспанської мови (на прикладі дієслова «checar» - від англійського «check».); слова, які зовсім не схожі на англійські, бо іспанці повністю переклади їх, але мають походження з мови Сполучених Штатів Америки. Адже мексиканці, як і іспанці, намагаються зменшити вплив англійської мови на свою рідну, хоча в Мексиці через близькість країн уникнути цього практично неможливо. Також окремою групою можна виділити так звані «falsos amigos», тобто слова, які начебто походять з англійської мови, зберігаючи той самий корінь, але мають зовсім інше значення, яке зовсім не пов'язане з оригінальним.

Мови корінного населення мали великий вплив на той варіант іспанської мови, який сформувався в Мексиці, адже саме корінні народи були першими хто, жив на території сучасної країни, вони створили тут свою культуру, свої традиції, а вже іспанці все змінили пізніше. Тому дуже багато слів іспанської мови, яка зараз використовується в Мексиці, пішли саме з мов тих народів, а особливо мови майя та ацтеків, і найбільшу кількість цих слів складають назви рослин і тварин, хоча є і слова, які стосуються інших тематик, але їх не так багато, особливо якщо говорити про науатль, мову ацтеків. Також з науатлю беруть початок дуже багато географічних назв сучасної Мексики. Насправді це дослідження допомогло побачити, що мова дуже пов'язана з культурою, що не існує мови без культури, і те, що мексиканський національний варіант іспанської мови має слова, які мають своє походження з мови ацтеків, є багатством мексиканського народу, це дозволяє мексиканцям відчувати зв'язок зі своєю історією та зберегти пам'ять про ті народи, які були їхніми попередниками. Звичайно, що розвиток мови не зупиняється, вона продовжує розвива-

тися, і зараз вже вживають не тільки слова, які мали свій початок в науці, а й почали з'являтися нові терміни та фразеологізми, які збагачують мову та роблять її більш живою.

Ця лексика вживається в повсякденному житті, і аудіовізуальні твори не є виключенням. Це був дуже вдалий матеріал для дослідження, тому що як в пісні, яка була обрана для дослідження, так і в серіалі була досить велика кількість лексики, характерної саме для цієї країни. Серіали взагалі є дуже гарним матеріалом для дослідження мовних особливостей, бо в них використовується розмовна мова, в такому вигляді, як їх використовують мексиканці в реальному житті, тому було обрано саме серіали а не фільми, бо фільми зазвичай мають якусь окрему тематику, тому і лексика в фільмах зазвичай однотипна, а в серіалі, навпаки, є одразу декілька тематик, і серіал зазвичай довший, тому має багато матеріалу для дослідження.

Для проведення дослідження було вивчено близько тридцяти серій серіалу, що дало змогу повністю поринути в світ іспанської мови, а конкретніше, в світ мексиканського національного варіанту іспанської, та прослідкувати, як вживаються слова, які характерні для Мексики і які в принципі відрізняють цей варіант іспанської від варіантів інших країн. Як видно з цього дослідження, було дуже багато вигуків, які характерні для Мексики, а саме “¡No manches!””, “¡Órale!””, “¡Chole!””, та інші. Насправді їх дуже багато, але увагу було звернуто лише на ті, які зустрічалися в творах, взятих для дослідження.

Також важливим результатом стало те, що в країні дуже часто використовують зменшувальні або, навпаки, збільшувальні суфікси. В Іспанії хоча вони і існують і вживаються, але не в такій великій кількості і, наприклад, в мексиканському національному варіанті, на відміну від кастильсько, майже до кожного слова можна додати потрібний суфікс і слово не матиме ніякого відтінку зневаги, Цікавим став той факт, що ця риса може завдячувати своїй появі саме ацтекам, бо це вони перші почали вживати зменшувальні суфікси, хоча вони

не співпадали з іспанською мовою. А потім цю особливість перейняли і сучасні мексиканці.

Деякі слова, які зараз активно використовуються в Мексиці завезли іспанці. Мова постійно еволюціонує, як вже було сказано, і в Іспанії цей процес відбувається набагато швидше, тому ті слова, які в кастильському варіанті іспанської мови вже ніхто не вживає, бо їм на заміну прийшли нові, в Мексиці все ще активно використовуються. Це такі слова як *pararse* (“ponerse de pie”), *“anteojos”* (“gafas”), *“platicar”* (“conversar”), *“prieto”* (“oscuro”), *“esculcar”* (“buscar en el sentido de registrar o husmear”), *“recibirse”* (“graduarse”), *“alcancía”* (“hucha”, de uso común en zonas de Andalucía), *“alberca”* (“piscina”).

Деякі слова, які зараз мають місце в лексичному запасі мексиканців, пов’язані з назвами людей, наприклад, *“chava”*, *“escuincle, chamaco, mocoso* та інші. Деякі із них мають негативний відтінок, виражаючи роздратування або іноді вказуючи на неслухняність дитини. Звичайно, всі вони використовуються в розмовній мові, в той час як в офіційних текстах вживаються їх літературні відповідники.

Отже, мексиканський національний варіант іспанської є дуже різноманітний, і хоча мексиканці трохи відстають від іспанців в еволюції мови, але вони зберігають свою культуру, їх історія є мовним багатством країни, адже незважаючи на колонізацію, їм вдалося зберегти національну ідентичність, і не дивлячись на те що вони використовують іспанську мову як засіб спілкування, мексиканці – окремий народ зі своєю історією, культурою, звичаями та традиціями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуз О. Особливості іспанської мови в країнах Латинської Америки. 2015.
2. Куш А.С. Регіоналізми політехнічної іспанської мови як засіб вербальної об'єктивізації національно-культурної специфіки. Запоріжжя, 2021.
3. Філіпович Т.М. Спангліш як мовний феномен взаємодії культур. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.
4. Fioritti R.M. Anglicismos en el español de la ciudad de Mexico y Monterrey; un estudio variacionista. Universidad Alma Mater Studiorum de Bolonia, 2023.
5. García Frazier E. Préstamos del nahuatl al español mexicano. Universidad de Massachusetts, Amherst. Hesperia, Filología Hispánica, 2006.
6. Giovine Yáñez M.A. La diversidad etnolingüística en México en el marco de la Ley General de Derechos Lingüísticos de los Pueblos Indígenas. Universidad Nacional Autónoma de México, 2003.
7. Lope Blanch J. Sobre la influencia de las lenguas indígenas en el léxico de español hablado en México. Universidad Nacional de México.
8. Mayñez P. Los nahuatlismos en el español de México desde la óptica de Ángel Ma. Garibay. Estudios de Cultura Náhuatl.
9. Moreno del Alba J. G. El español en América. México: Fondo de Cultura Económica, 1988.
10. Petkova I. Los nahuatlismos en el español de México. Verbum – Analecta Neolatina, 2010, T. 12, № 2.
11. <https://es.babbel.com/es/magazine/el-nahuatl>
12. <https://glotopolitica.com/2019/05/16/las-palabras-mas-hermosas-que-el-maya-le-regalo-al-espanol-y-cuales-se-usan-cotidianamente-en-mexico-y-america-latina/>
13. <https://dem.colmex.mx/Ver/nice>
14. <https://www.definiciones-de.com/m/Definicion/de/manito.php#gsc.tab=0>

15. <https://www.elmundo.es/america/2011/01/28/mexico/1296241186.html>
16. <https://academia.org.mx/consultas/obras-de-consulta-en-linea/diccionario-breve-de-mexicanismos-de-guido-gomez-de-silva/item/huacal>
17. <https://promosaik-translation.org/2018/10/26/diminutivos-en-latinoamerica-chiquitos-pero/>
18. <https://www.facebook.com/share/p/1aLT9unEYF/>
19. <https://guiauniversitaria.mx/anglicismos-a-la-mexicana-la-historia-detras-de-palabras-que-se-transformaron/>
- 20.
21. <https://comunicacion.uady.mx/noticias/url/la-lengua-maya-ha-influido-en-el-espanol-y-en-la-forma-de-hablar-de-los-yucatecos-uady>
22. <https://blog-harmonhall.talisis.com/anglicismos-que-usamos-en-mexico>
23. <https://www.elimparcial.com/locurioso/2025/02/13/cual-es-el-origen-de-la-palabra-pachanga/>
24. https://es.wikipedia.org/wiki/Espa%C3%B1ol_mexicano
25. <https://www.bibliatodo.com/Diccionario-biblico/chafirete>
26. <https://etimologias.dechile.net/?molacho>
27. <https://ahorasesam.blogspot.com/2023/05/no-manches.html?m=1>
28. <https://www.google.com/amp/s/amp.milenio.com/cultura/origen-y-significado-de-la-palabra-neta-en-mexico>
29. <https://es.quizzclub.com/trivia/cual-es-el-origen-del-mexicanismo-teporocho-para-referirse-a-una-persona-indigente-y-alcoholica/answer/2194438/>
30. <https://dem.colmex.mx/Ver/jalar>
31. La Tempestad (cap. 1, parte 1) <https://youtu.be/N13HvHscoc8?si=QMxUc-cP0B71R1X1L>
32. La Tempestad (cap. 2, parte 2) https://youtu.be/I4_X4JHCB1w?si=ETkce9-fhG2gqSX3n
33. La Tempestad (cap. 2, parte 2) <https://youtu.be/jG8bxvMUCXo?si=iKl6wo-R3sUZciX7Q>

34. La Tempestad (cap.3, parte1) https://youtu.be/BfIrxWq_FHs?si=ajppBjt4o-71VThIU
35. La Tempestad, (cap. 5, parte1) https://youtu.be/outPR6mtTrY?si=PW_GKZ-IKlIS_OreF
36. La Tempestad, (cap. 6, parte 2) <https://youtu.be/HCmc8OrTKU8?si=0eXIm6vIjAw7GAVf>
37. La Tempestad (cap. 7, parte 1) <https://youtu.be/Dux-6VS32w0?si=9w5nf-TBr2nIVcQi>
38. La Tempestad (cap. 8, parte 1) <https://youtu.be/HlNWZ8aEQ4c?si=jSN-xjuS-vlhn3bQ9>.
39. La Tempestad (cap.9, parte 2)
<https://youtu.be/rH-m7C2QyHs?si=T9-DNTNV4uRgSMzb>
40. La Tempestad (cap. 10, parte 1) 1) <https://youtu.be/ypyxiqhHrKg?si=OTFJ-VuRB2h2iF22B>.
41. La Tempestad (cap.13, parte 1)
<https://youtu.be/Ar00VIdnPaU?si=QzEACaXr1nJT6tFd>
42. La Tempestad (cap. 14) <https://youtu.be/rZub0yHW5Mk?si=c-Nm9Owbb6-mQVCV>
43. La Tempestad (cap.15) <https://youtu.be/ZXsVJQEqLi8?si=IUs7jTWMSPP-tsEgW>
44. La Tempestad (cap. 19) <https://youtu.be/ZXsVJQEqLi8?si=IUs7jTWMS-PPtsEgW>
45. La Tempestad (cap. 20) <https://youtu.be/3M9e1TmVywM?si=-d0gwhWZ-LAFg26eZ>
46. La Tempestad (cap. 21) https://youtu.be/EfzsXTH-ykUk?si=hX9kB0_yDD9ToAGZ
47. La Tempestad (cap. 25) <https://youtu.be/PaZLHXZ2Koo?si=fYwSj5XYI-RRTKiV>

48. La Tempestad (cap. 26) https://youtu.be/5DndO4p-_y4?si=8oiqzzxjiXzT3-qHw
49. La Tempestad (cap. 29) https://youtu.be/Wf_AJ5a-aIU?si=cRj8A79mCT3-LU8aW.
50. <https://youtu.be/bKjn26agAEs?si=vfHQVkc5VKu1rsUq>